

21. gada-gahjums.

Rakfa ar peefuhtifchānu
par pafti:

par gadu 1 rub. 60 kap.
" pufgadu 85 "

Rakfa bef peefuhtifchā-
nāš Rihgā:

par gadu 1 rub. — lab.
" pufgadu 55 "
" 3 mehneſch 30 "

Mahj. w. teel iſdohts feſt-
deenāhm no p. 12 fahtoh.

Mahjas weefis.

Ernst Plates, Mahjas weefa ihpaſchneekš un apgahdatajš.

Mahjas weefis iſnahk ween reiſ pa nedeku.

Rakfa
par fludinaſchānu:
par weenas fleijas ſmalu
rakſtu (Petit)-rindu, jeb
to weetu, to tahba rinda
eenem, makfa 10 kap.

Kedafzija un ekſpedizija
Rihgā.

Ernst Plates biſchu- un
grahmatu- drukatawā pee
Pehtera bajnizāš.

№ 43.

Seſtdeenā 23. Oktobēr.

1876.

Ro d d i t a j s.

Jaunlāhs ſinas. Telegrafa ſinas.
Geſchjemes ſinas. No Rihgāš: pah Baltijas iſtahtbitajeem ſitabel-
ſijas iſtahtbē, — uſaizinajums, ſinas kraht pah weecem piſkſalneem. No
Kinuſcheem: jauna juhrāš-ſkohlā. No Biſteres muſſchāš: teatera iſrahdiſchāna.
No Wiſjemes: rekruiſchu dohſchāna. No Kurſemes: rekruiſchu dohſchāna.
No Belgawāš: juhdū miſiones leela. No Odeſāš: tureenāš buhſchāna, tir-
goſchānāš kurſums. No Viſtīes: Turku generalkonſjula nonahweſchāna, —
laupitaju pulkš. No Raſanēš: ſoſtu rihtloſchānāš. No Kijewāš: kara buhſchāna.
Ahrſemes ſinas. No Berlines: trohna-runā un tahš pahſpreedums.
No Pariſeš: meera dohmas. No Anglijāš: Anglu tautāš pahrgroſhba, —
ſahribāš beedribāš zeriba. No Auſtrijāš: pah Turzijas leetu. No Peſteš:
ſudentu nemeeri. No Wiñneš: pah Turzijas leetu. No Madrides: tureenāš
ſlepena ſabeedriba. No Serbijāš: kautini Serbijā, — Serbi teel ſakauti,
Preeſchu talantſch. Par taſchu. Stanu wirtne. Cepiſchānāš zenu-rah-
ditāš. Dſeſſzeta brauzeeni.
Peelitumā: Dari pareiſt u. t. pr. Graudi un ſeebi.

Jaunlāhs ſinas.

No Rihgāš tai 21. Oktobēr. No Wiſjemes gubernatora
lunga teel „Wiſj. gub. awiſeš“ wiſeem ſināmš darihht ſchahdš
ceſchleetu miniſtera lunga telegramš:

„Uſ Wiſjauſtako pawehli ſchini gadā eeſauſchānāš-
darichāna preeſch wiſpahriga kara-deeneſta iſpildiſchānāš
ja-atleek lihdiſ lwam Dezemberim.“

No Anglijāš. Pah Anglu kara-kuſeem Beſikāš juhrāš-
lihtumā Anglu awiſeš paſneediſ ſchahdāš ſinas: Minetā juhrāš-
lihtumā ſchim brihſcham atrohdašs 11 leeli kara-kuſi un 3
maſaki kara-kuſi ſem diwi admiratu (kara-kuſu wadonu) wa-
diſchānāš. Taš ſtiptakāš no wiſeem kara-kuſeem ir taš
brūnu-kuſiš „Dewaſtation;“ winam ir tee leelakee leelgabali
un tahš ſtiptakāš jeb beſſakāš dſeſſbrūnāš par wiſeem ziteem
kara-kuſeem. Pehz Anglu awiſchu dohmāhm minetāš „Dewa-
ſtationš“ efoht tiſ ſtiptēš, ka neweenš žiſ kara-kuſiš neſpehtu
wiau ſaſchāudiht.

No Serbijāš. Pah Serbu karofchānu kahda ahrſemes
awiſe rakſta tā: War fažiht, ka Serbi karofchānā iſrahda leelu
weiklibu un aiſtahtweſchānā leelu duhſchibu. Wini preti ture-
dameeš titai ſohli par ſohli atkaphjāš un tiſ lihdiſ ka kahda
ſtanſte wineem atnenta, tuhdał wini jaunu uſtaijjuſchi un
žihniſchānāš ſahthāš no jauna. Scho kara-ſkohlū wini pee-
nehmuſchi no Kreeweem. Rā pee Sewaſtopeleš tā ari pee
Morawāš weenā nakti iſzelahš jauni apſtiptinaſchānāš darbi, kaš
pretineeku eeſchānai uſ preeſchu par ſawekli preti ſtahjāš.
Uſ tahdu wiſi karofchāna Serbijā paleek par iſnihzinaſchānāš
karu. Kad nu eewehrojām no weenas puſeš, ka Turkeem truhſt
labu kara wadonu un wineem naw uſbruſchānāš weiklibāš,
un no ohtraš puſeš, ka Serbi, zaur Kreeweem pee labakāš
duhſchibāš un iſzeetibāš peewefi, ir pretitureſchānā nepeekſudami,

kad wiſu to eewehrojām, tad gan leelš kautinſch naw gaidāmš,
kaš karu uſ reiſu iſſchirtu.

— Pah kara-notikumeem uſ Serbijāš kara-lauka pehz jau-
nakahm awiſchu ſināhm waram ſchahdāš ſinas paſneegt: Mel-
ſināze efoht no Turkeem ar ſturmi eenemta; Serbu kara-pulki
nogrinnuſchi panihtſchānā, tilai Kreewu bataloni ween beidſamōš
kautinōš turejāš, kamehr Serbi beſ kahdāš pretitureſchānāš
laidā kahjāš watā. Pee Djuniš leelgabalneeki (artillerija) ne-
eſoht generalim Iſchernajewam paſlauſijjuſchi un beſ pretiture-
ſchānāš no kauſchānāš weetaš aiſgahjuſchi prohjam. Kahdā
telegramā, kaš no Belgradeš laiſtš „Maſlawāš awiſeem,“ la-
ſam tahdus wahrduš: „Wiſš, kaš katram no mums ir dahrgš,
eet bohjā. Mehš juhš peeſauzam ſwehtāš tizibāš un brihwidāš
wahrda — glahjat! Muhſu weeniga zeriba (palaufchānāš)
eſat juhš Kreewi, muhju brahli.“ — Miniſteris Riſtiſch efoht
ſajijiš, ja Kreewija ar kara-ſpehtu nenahk ſtarpā, tad Serbija
teekoht peeſpeeſta, pate uſ ſawu rohku noſleht ar Turziju
meeru.

No Belgradeš pah Morawāš kara-ſpehtu teel tā ſinohtš:
Tai 16tā Oktobēri eenaidneekš (Turki) ſapulzeja ſawus kara-
pulkūš Djuniſeš un Schilegowazeš turumā. Muhſu leel-
gabalneeki (prohti Serbi) ſtipti ſchahwa uſ Turku ſkanſtehm
un Turki preti ſchahwa. Uſ tahdu wiſi iſzehlāš kauſchānāš
ar leelgabaleem, kurā kauſchānā muhſu leelgabalneeki pah-
ſpehja eenaidneekūš, tā ka teem ar ſchauſchānu bija ja-apſtah-
jāš un atpakat ja-atkaphjāš. Tai 17tā Oktobēri Turki ar
wiſu waru uſbruſka Horwatowiſchā kara-pulkam, tā ka Hor-
watowiſcham bija ja-atkaphjāš un pee Goglowāš janometāš.
Muhſu Melſināzeš- un Deligradeš-kara-pulki turahš ſawāš
weetaš.

Telegrafa ſinas.

No Berlines tai 21. Oktobēr. Keiſarš Wilhelms, kaš bija
faſlimiš, ſahloht atweſeloteeš. — No Turzijas wal dibāš puſeš
teel ſinohtš, ka pameerš uſ 2 mehneſcheem peenemtiš. — No
Konſtantinopeleš teel ſinohtš, ka Montenegreeſchi apſchāudoht
Podgorizu.

No Wiñneš tai 20. Oktobēr. No Konſtantinopeleš teel
ſinohtš: Turzijas wal dibā peenehma pagehreto pameeru ſem
tahdeem nolihgumeem, kaš pameera nepeenemſchānai lihdiſinajāš.
Wina ſajija, ka wina griboht peenemti pameeru preeſch meera,
bet ne pameeru preeſch kara, un pagehr, lai preeſchlikumu
pah meera-nolihgumeem darohk ſinamu.

Ceſſſemes ſinaſ.

No Rihgā. No Baltijas iſtāhditajeem Filadelfijas iſtāhdē (Amerikā) dabujuſchi gohda-medatā: Rihgā birſchāſ komiteja par linu un kanepeju prohwju krahjumu, W. Drill, Rihgā, par Rihgā Behtera baſnizāſ tohrna ceſſſchigāſ eerik-tes muduli, M. v. Grote, Maſhpilī, par Maſhpilī likerī, M. Grünwaldt, Rihgā, par kaſcholeem, ahdahm un peebah-ſteem ſwehream, J. W. Haarmann, Rihgā, par zigorineem, W. Hartmann, Rihgā, par tihritu eku, pernizu un eſāſ pehr-wehm, Rankowſky un Liccop, Jelgawā, par tintehm, L. Meyer (ſirma: Torchiani), Jelgawā, J. Popp, Rihgā, par gardibe-neem (hutehm), G. Chr. Schmidt, Rihgā par zementa un eſāſ taiſiſchānu, Scheuermann, Rihgā, par etiķa daſhadahm ſortehm, Starr un beedriſ, Rihgā, par ſahbaku-, drahts- un zitahm naglinahm, J. Stephany, Jelgawā, par kweeſchu mil-teem, baronſ Stieglis, pee Narwāſ, par ſehgetu-audeklu un par ſmalku wadmalu, G. Thalheim, Rihgā, par ratu-ſmehri un par laku.

Schejeenas awiſē „Jtg. f. St. u. L.“ mahjitāſ N. Bie-lenſtein k. iſſludina, ka Latweeſchu draugu beedriba nodohma-juſe jo pilnigāki iſmelleht ſlawenakāſ weetaſ Kurſemē un Deenwiduſ-Wiſſemē, kaſ preeſch kriſtigāſ tizibāſ iſplahtiſchā-nāſ bijuſchāſ uſbuhmetāſ; wina griboht tad wehlaſ ſawuſ atradumuſ zaur ſewiſchku kahti u. t. pr. ſinamuſ dariht. Starp ſchihm weetahm jo eewehrojamaſ eſoht to laiſu wal-doru mitekti, pilſ (no koſka). Schiſ pilis wehl tagad at-rohdahſ lauſchu ſtaſtōſ. Tahſ weetaſ, kur winaſ ſtaſweja, pa leelakai datai wehl redſamaſ un paſiſtamaſ peh; ta no-ſaukuma „pilſkalni.“ Pilſkalni ir no grahwjeem eeflehti, apati, ſtaſwi, augſchā noſtrupoti kalnini. Lai nu ſchohſ pilſkalnuſ waretu wiſuſ iſmelleht, eekam wini iſ lauſchu pee-mināſ pa wiſam paſuduſchi, tad wiſi, kam ſchi leeta ruh; teekoht luhgti, lai paſinotu: 1) Kur atrohdaſ pilſkalni? Kaſdu muuſchu, mahju, zeku, upju u. t. pr. tuwumā? Zif tahtu no tuwakāſ muuſchāſ? 2) Kā iſſkatahſ ta weeta, pilſ-kalnſ? (Warbuht war kaſdu maſu noſſimejumu peelikt.) 3) Kā ſkan pilſkalna Latweeſchu noſaukumi un kā ſaujāhſ tuwakāſ muuſchāſ, mahjaſ, augſtumi (kalni), upeſ, purwjt, tihrumu-, meſchu- un piawu-datāſ? 4) Kaſdaſ teiſāſ lauſchu mutē ſapihtāſ ar to weetu? 5) Waj baſnizāſ-grahmatāſ, muuſchāſ-papihroſ, kronikāſ u. t. pr. atrohnamu kaſdi peeſimejumi par to weetu un ihpaſchi kaſdi?

No Rinuſcheem (Rihgāſ tuwumā). Kā no tureenāſ mumiſ teel ſinohtſ, tad Rinuſchu zemā tikaſ atklahta jauna juhraſ-ſkohlā tai 1mā Nowemberi. Skohlā jaw tai 19tā Merz 1876tā gadā tika no ſinazminiſtera apſtiprinata. Pah ſkohlota-jeem ir apſtiprinati: pah juhrneezibāſ ſkohlota-ju — 1maſ klaſeſ kuga kapteinis Behter Schnohre, un par ſinatnibāſ un walodu ſkohlota-ju, kam ari ſkohlāſ pahraudiſchāna uſdohta, — Jahn Breiſch. Sem kaſdeem nolihgumeem ſchini ſkohlā war eeſtahteſ, to laſitaji atradihſ ſchi numura ſludinajumuſ.

No Wiſſereſ muuſchāſ. Laſitāſ mihtaiſ, tu dſirdi no Bee-balgāſ un warbuht ari no Weetalwaſ, kaſ no ſchejeenas pret wakareem uſ rihta puſi peeſleijāhſ, ka teateri tur iſrahda, bet no ziteem pagāſteem tē ſahauſ warbuht tew ne wahrdina naw paſinohtſ; tamdeht tu taſſchu netaunoſeeſ, kaſ tewi turp aiſwediſchu, prohti uſ Wiſſereſ muuſchu, kur tai 10tā Oktoberi bija teaterā iſrahdiſchāna un peh; tam weeſigſ wakāſ. Uſ tea-

teri un weeſibāſ wakāru zitiſ zitu uſaižinaja un uſaižinatee taiſ dohmaſ weenojāhſ: „Laidiſtimeeſ turp!“ Tē kaſhſ it kā no ſpihtibāſ eeſaujāhſ, lai no Deewa puſeſ jel taſdaſ wehja dohmaſ atmetoht pee malaſ un labāſ greeſchoteeſ at-pakā; turklaht wehl teaterā wehrtibu kā zindu uſ kreifo puſi wehrdamaſ. Ku ko lai nu taſdam zitu atbild, ka lai ſawu muldoſchu padohmu patur patſ ſawā kabatā un to nelaiſch pa ahlſtiſchānahſ lauku. Beeminetā teaterā iſrahdiſchānā tika iſrahdiſtāſ taſh lugāſ: „Wiſſ naw ſeltſ, kaſ ſpihd,“ un „Ba-ſchā audſinahtſ. — Pah ſpehleſchānu pilnigu ſpreedumu ſaſtahdih, naw manſ nodohmſ, jo eewehrodamaſ, zif eeſahkumā teateram ſchleherſchi preeſchā, newaru teikt, ka ar teaterā iſrahdiſchānu newareja meerā buht. Teaterā iſrahdiſchānāſ weeta bija druſzin par knapu un tamdeht ſlatitajeem daſcheem nemeerigſ prahtſ radahſ, tā ka ne iſ kaſre ar peenahkamu uſmanibu uſ teaterā iſrahdiſchānu newareja uſmaniht; bet ta wehl nebuhtu ta ſihla peedauiſchāna, jo weeta pee tam bija wainiga, tomehr weenſ iſ weeſeem (waj ziteem par ſpihti jeh waj wiſai teaterā iſrahdiſchānai par kawelli) daſchu uſ reebigu peedauiſchānu pamudinaja. Schiſ patſ, zitadi kreetni no-audiſ un peebreedis, gribeja weenſ patſ buht taſ pirmaiſ ſtarp wiſeem klauiſtajeem, kurſch paſtarpāſ brihdi ziteem pat ſawu weetu peedahwaja. Bet ko tur daudiſ ko runaht, buhtu tik jawehlahſ, ka taſdi nahkoſchā preeku brihdi nebuhtu lih-gſmibai par kawelli. — Pah weeſibāſ wakāru runajoht ja-ſaka, ka taſ ar jautru danzoſchānu lihgſmi beidſahſ. — Weigāſ wehl ja-iſſaka leela pateiziba Dahwida lungam, kaſ puhliuſ un ruhpeſtuſ naw taupijſ pee teaterā dibinaſchānāſ muhju apgabala.

W. Zepurneekeſ.

No Wiſſemeſ. Pah ſchi dada rekruiſchu dohſchānu atrohdam ſchahduſ ſkaiſtuſ „Wiſſ. gub. aw.“ kuruſ ſchē paſneedeſam.

Aprinkti.		Loſſetaji.	Robohdamee.
Rihgāſ	I. kantonā	631	182
"	II. "	342	99
"	III. "	242	69
"	IV. "	254	73
Walmeeraſ	I. "	291	84
"	II. "	313	91
"	III. "	210	60
Zehſu	I. "	291	84
"	II. "	258	75
"	III. "	230	66
"	IV. "	268	78
Waltāſ	I. "	217	62
"	II. "	163	46
"	III. "	233	67
"	IV. "	254	74
Werro	I. "	313	91
"	II. "	273	79
"	III. "	227	65
Tehrpatāſ	I. "	389	113
"	II. "	481	139
"	III. "	281	81
"	IV. "	308	89
Bernawaſ	I. "	341	99
"	II. "	180	51
"	III. "	219	63

Aprinki		Lohsetaji.	Nodošdamee.
Wilandes	I.	270	78
"	II.	317	92
"	III.	281	81
Ahrensburgas	I.	400	116

Bawisam lohpā 8477 2477.

Kurā laikā katrā kantonā lohšes jawelk, to jaw isgahjušchā numurā pasnojam.

No Kursemes. Kursemei rekrūšchi jadohd schini gadā 1541. Zil katram kantonam jeb aprinkim to rekrūšchu jadohd, par to atrohdam „Kurs. gub. aw.“ schahdus klaitlus, ko šchē saweem lasitajeem pašneedsam.

Aprinki.	Lohšeschanas deena.	Lohsetaji.	Nodošdamee.
Zelgawas	I. kantonā	4. Nov.	238 70
"	II.	9. "	349 102
"	III.	1. "	203 60
Bauškas	I.	8. "	299 88
"	II.	1. "	174 50
Lufuma	I.	5. "	351 103
"	II.	1. "	164 47
Talju	I.	8. "	227 67
"	II.	1. "	214 63
Kuldigas	I.	1. "	208 219
"	II.	11. "	483 83
Wentšpils	I.	1. "	213 62
"	II.	9. "	190 55
Wisputes	I.	1. "	343 100
"	II.	8. "	181 52
Grobinas	I.	1. "	318 93
"	II.	11. "	174 50
Saunjelgawas	I.	1. "	250 73
"	II.	8. "	317 93
Sluštis	I.	1. "	189 54
"	II.	8. "	189 57

Bawisam lohpā 5283 1541.

No Zelgawas. Celsch „Mit. Ztg.“ atrohdam sinas pahr juhdu misiones darbeem, is kurahm kahdu druszinu šchē ussimešim. Kā mahžitajs Gurland k. issklaidrojis, tad misiones darbeem pee Israela behrneem deesgan gruhtumu un kawektu. Beidsamā gadā 23 juhdi (17 wihreešchi un 6 feeweeshchi) baudijschchi kristigas tizibas mahzibu. Kahdi no teem atkal atgreesuschees atpakal pee juhdu tizibas, turpreti pee teem ziteem Deewa-wahrdi dsilas faknes metuschchi. Tai 19tā September weens juhds tika zaur swehtu kristibu peeweests kristigai draudsei. Isgahjušchā gadā preešch juhdu misiones fanahkuschchi 5617 rublu, isdohti no schihs sumas tika 3065 rublu. Mahžitajs Gurland k., kas lihds schim juhdu misiones darbus wadija, ir tagad eezelts mahžitaja Reander k. weetā un tā tad newar wairs misiones darbus us preešchu west. Preešch tam tagad jamelle zits wihrs. Warbuht ka Gurlanda k. weetā atnahks no Warschawas mahžitajs Dworcowitsch k.

No Odesas teel sinohts, ka tur til weeniga runa ir laešch. Wiši baidahs par Odesas pilschetu; daschs jaw dohma, ka waretu aisschmault prohjam; teel pahrspreests, kas buhtu darams, kad Odesa tiltu apschaudita (bomardeereta). Juhras lihsumā ir nogremdeti tā nosauktee torpedos (torpedos ir kahda eerikte, kas fuga peebraušchanu pee malas aiskawe, jo no

fuga aistiks torpedos sprahgš gaisā); astonas baterijas ir nostahditas us Karatehnes klints un generalis Todlebens pats šcho darbu peerauga. Pee Langerones, Odesai us deenwidus puši, ir jaw leelgabali nostahditi. Dauds runa no tam, ka grafs Rozebue atnahšchoht. Saldatu pulki un leelgabalneeki eet zaur Odesu. Us lauka jeb klaijuma teel tilai pa nakti strahdahts un kā dsird, tad tur strahdajoht lihds 2500 zilweku. Kā teiz, tad tureenās kara-pulku pahrwaldneekam, generalim Semekam, esoht daudš darba, jo tur griboht nostahdiht 150,000 saldatu. Pee pilschetas duhmas (rahtes) peeprasihts, waj pilscheta buhtu ruhmes preešch 2 lasaretehm un kohrtekeem preešch 50,000 saldatu.

No Tiflises. Kā no tureenās pa telegrafu atnahkuschas sinas, tad tai 11tā Oktoberi Turku generalkonsuli ar wina laulatu draudseni atraduschchi wina dsihwofli nonahwetus. Tuhlit fahfahs stingra ismekleschana, lai waretu šlepkawam pehdas peedsiht; dohmas greeeschahs us kahdu is generalkonsula fulaineem. — Til lihds šchi sinā atnahza us Pehterburgu, tuhlit ahriku leetu ministerija Turzijas wehstneekam issazijuse sawas waldibas noscheloschanu un ša-ihgichanu pahr šcho šlepkawibu, kuras nodaritajs tikschoht mellehts un pehz likumu stingribas apstrahpehts.

No Tiflises. Kā tureenās awises sino, tad Tiflises un Griwanes gubernijas eeweefojuschees laupitaji. Schim brihscham esoht trihs laupitaju pulki sinami, kas pa tureenās apgabaleem apfahrt blandahs, gan laupidami, gan ari zilwekus nosisdami. Minete trihs laupitaju pulki ir schahdi: Iskandera pulks, kam ir 10 laupitaji; Ker-Ismaila pulks, kam ir 8 laupitaji, un Migrali'a pulks, kam ir 7 laupitaji. Bes scheem trihs laupitaju pulkeem esoht beidsamā laikā is Turzijas wehl peenahkuschchi diwi jauni laupitaju pulki, bet zil leeli šchee pulki, tas wehl naw sinams.

No Kasanes teel Kreewu awisei „Нов. вр.“ sinohts, ka Augusta mehnesi tur tikuschchi fakerti diwi softi, kas apfahrt staigadami no tureenās muhamedaneem dahwanas falasija preešch swehta kara pret netizigeem (jo tā softi nosauza kristigohs), turklaht Kasanes Muhamedaneeschus, kas ir Kreewijas pawalstneeki, pret Kreewiju usrihidami. Tahdi suhtitee ari Wiattkas un Ufas apgabals eeraduschees. Ka wina usmušinadamas runas pee muhamedaneem nepalikuschas bes eepaida, to apleezina tahs naudas sumas, ko suhtitee softi bija sawahkuschchi un ko pee wineem atrada, kad tohs sakehra.

No Kijewas. Kā „Maflamas awises“ isdsirduschas, tad ihfakā laikā Odesas, Kijewas, Charlowas un Kawlaskijas kara-deenasta aprinki tikschoht kara-buhschana eegrohsiti. Preešch kara-wihru darbošchanahs Waj-Usija tikschoht sem generaladjutanta Loris-Melikowa wadišanas fastahdihts kara-spehks. Par šcha kara-spehka jeb korpuša wirswalditaju teel apsihmehts generalmajors Duchowski.

Ahrjemes sinas.

No Berlises. Tai 18tā Oktoberi tika atklahta walstis-fapulze. Keisars Wilhelms šaslimis buhdams pats newareja trohna-runu pee walstis-fapulzes atklahschanas tureht. Sirma keisara wahrdi buhtu daudš wairak us šapulzi eespehjušchi, neta runa no wina weetneela runata. Keisara weetā trohna-runu tureja presidents Hoffmanns. Scho trohna-runu, ihsumā fanemtu, ari saweem lasitajeem pašneegsim. Runa fahfahs ar teem wahrdem: Zeenigi fungi! Keisara majestete man

dewuse, zetorto un beidsamo fehdefchanu fakhoht juhs apfweizinaht un keisara noscheloschanu issaziht, ka winfch patz, ka to eefahkumâ bija nodohmajis, newarejis fapulzi atklatht. To darifchanu, kas fapulzei buhs isdaramas, naw dauds, bet naw mafak fwarigas ka bijufcho fehdefchanu darifchanas. Wisu pirms pee pahrfreeschanas nahls preefchlikumi pahr teefas-buhfchanu, sihmejotees us strihdefchanas- un strahpes-leetahm, ka ari pahr konkurses kahrtibu. To peeminejis runatajs jo plaschi fapulzei issahstija, kas likumu leeta wifs buhfchoht pahrfreeschams un isschkrams. Tad ari tika peemineetas walsts isdohfchanas un eenemfchanas, pahr kurahm fapulzei tikschoht preefchâ likts fastahbijums. Walsts eefchligas darifchanas peeminejis runatajs aishema Bahzijas ahrigas (politikas) leetas un pahr tam runadams fajija, ka, lai gan ahrigas politikas buhfchana tagad deefgan fameschgeta, tad tomehr Bahzija stahw draudfigâ fatilfchanâ ar kaimiau walstim. Keisara zenschanahs nepahrgrohsami us tam iseet, lai waretu draudsibu ustureht ar zitahm walstim, ihpafchi ar Bahzijas kaimiau walstim un winu starpâ meeru ustureht un ja meers tiftu apdraudehts, tad zaur draudfigu islihdfinafchanu raufiht meeru ustureht. Kas ari nahkofchâ laikâ notiftu, us tam Bahzija swaroht palaihtees, ka winas dehlu afinis tikai tiftu laistitas preefch paschas gohda un paschas labuma usturefchanas. (Schee wahrdi tika no fapulzes ar leelu patilfchanu apfweizinati.) Zaur politikas tagadeju buhfchanu teel tirgofchana un tautu fatilfchanahs kaweta neween Bahzija, bet ari gandrihs wifas zitâs walstis un tamdeht ari fabeedrotas waldbibas par tam ruhpejâhs. Sinams, weena waldbiba ween bes zitu waldbibu palihdsibas nepehj nupat minetohs kawektus isnihzinaht, bet Bahzija zil spehdama pahr tam ruhpefees, ka winas tirgofchana zaur kahdeem ahrigeem kawektuum netiftu fpaidita. Trohna runas beigâs tika issazita ta zeriba, ka Bahzija, fawos pamatos neween stipraka palikdama, gahdafchoht par Wahzu tautas lablahfchanohs un buhfchoht stiprs pamats preefch eefchliga un ahriga meera, un preefch tam, ja Deews to nowehl, ari walsts fapulze fawu datu pastahdahs.

Wehl no Berlines. Pahr to nupat mineto trohna-runu, kuru ihfaku fanemtu sche pasneedsam, atrohdam kahdâ sinojumâ no Berlines schahdu pahrfreedumu: Trohna-runu neispildija tahs zeribas, kahdas no tahs tureja, jo Wahzu tauta zereja is trohna-runas dabuht sinahht, kahda tagad ir Turzijas leeta un ka Bahzija schini leeta isturahs pret zitahm walstim. Bet ko tauta dabuja sinahht? Gandrihs nelo; trohna-runafcho leetu tikai aishema ar schahdeem wahrdeem: „Kas ari nahkofchâ laikâ notiftu, us tam Bahzija waroht palaihtees, ka winas dehlu afinis tikai tiftu laistitas preefch paschas gohda un paschas labuma usturefchanas.“ Bet scheem wahrdeem til ir wispahriga nosihmeschana, jo zil tahlu fneedsahs Bahzijas labums? Wispahri fakohht ar trohna-runu naw ar meeru, ari leelaka data is walsts-fapulzes naw ar to atbildi ar meeru, kas trohna-runâ sihmejâhs us Turzijas leetu. Dohma, ka no fapulzes pufes waldbibai tiks eefneegts prafijums, lai ta dohtu plaschaku isskaidroschanu pahr Turzijas leetu. Ari tahs zitâs trohna-runâ peeminetahs leetas un buhfchanas dara tautai deefgan galwas lausifchanas. Tai 18ta Oktoberi wehl nebija wisi fapulzes lohjekli fanahkufchi. Tas is gadus eefahkumâ ta noteeft un nahft no tam, ka walsts-weetneeki nedabuhn nekahdu atlihdfinafchanu un dshwe Berlinê

ir lohti dahrga. Ja par atlihdfinafchanu negahdahs, tad turpmaf tikai bagati un pahrtikufchi wihri warehs walsts-weetneeka weetu peenemt.

No Parihses. Ka no tureenâs teel sinohts, tad brihw-prahtigo partija esohht nodohmajufe, pee waldbibas deht ahrigas politikas peeprafijumu ne-eeftneegt, bet weenis prahtis ar waldbibu buhdama issaziht, ka Franzijas zenschanahs ir tikai meera zenschanahs, un ka wispahrigi ta wehlefchanahs issakama; ka lai Franziju no wifahm tagadejas politikas julfchanahm isturetohs swabada.

No Londones. Bagahjufchâs numurâs daschu reisu tikam sinojufchi, ka Anglu tauta nemeeribu issazijufe pret waldbibu, ka turotees us Turku pufes. Sapulzes tika turetas un raksti fagatawoti, kurohs tika waldbiba luhgta, lai atmetohht Turku draudsibu un lai gahdajohht par krittigo atswabinafchanu no Turku warmahzibas. Tagad no Londones nahft pawifam ohtradas sinas, prohti tahdas, ka tagad Anglija teel noturetas fapulzes, lai ministerijai issazitu pateizibu par winas isturefchanohs Turzijas leeta. Kad no Franzuscheem tahdas sinas nahftu, ka tee til ahtri fawas dohmas pahrgrohsijufchi, tad pahr tam dauds nebrihnetohs, jo Franzuschu grohsiba deefgan isdaudsinata; bet kad Anglu tauta fawas dohmas til drihs grohsijufe, tad pahr to waretu brihnitees, lai gan tas pasihstamais wahrds patura fawu pateesibu: „Anglu tauta tikai ir kuptfchu tauta.“

— Manfcheteres pilsksehtâ schinis deenas tureja ta ta nofaukta wispahriga fahtibas beedriba fawu fapulzi. Schai beedribai tahds noluhks, par tam gahdaht, ka lai ar waldbibas palihgu tiftu aishlehgti wisi wihnuschi un weefnizas. Daschi beedri issazija to drohschu zeribu, ka beedriba fawu noluhku (wihnuschus un weefnizas isnihzinaht) drihs panahkfchoht. Tahda zeriba gan pa leelakai dalai beedribai ir, bet kas to leetu wispahrigi spehj apfpreest, tas gruhti tizehs, ka beedribas zeriba, fawu noluhku panahkt, kahdu reis ispidifees.

No Austrijas. Isgahjufchâ peektdeenâ Austrijas weetneeku fapulze trihs weetneeki peeprafija ministeru preefchneekam, grafam Auerspergam isskaidroschanu pahr Turzijas leetu, prohti par Austrijas isturefchanohs Turzijas leeta. Us tam atbildedams ministeru preefchneeks isskaidroja, lai gan eefchleetu ministerijai ne-efohht ar ahrigas politikas leetahm nekahdas ihpafchas darifchanas, tad tomehr schim brihscham ahriga politika esohht tahda, kas ari aisker eefchligas politikas leetas. Waldbiba ari schini buhfchanâ fawu peenahkumu ispidijufe, no ahrihu leetu ministerijas tahs waijadfigas sinas fadabudama. Ne-efohht par waijadfigu israhdiiees, ka lai Austrija ar darbeem eemaisitohs Turzijas leeta. Kahda schim brihscham esohht Turzijas leeta, tad waldbiba waroht to atbildi doht, ka ahrihu leetu ministeris par meeru gahdajis un winam leeli nopelni par Giropas meera usturefchanu. Austrijas politikas zenschanahs iseihoht us tam, ka lai meers tiftu usturehts un schahda meera zenschanahs skaidri peerahda, ka Austrija ne-iseihoht us semes eeguhfchanu to Austrijas ahrigas politikas zenschanahs un isturefchanahs, ka jaw fajihts, skaidri apleezina. Waldbiba tapehj waroht isskaidroht, ka ahrihu leetu ministeris ar waldbibu weenis prahtis strahdadams wisu pirms gahdafchoht par meeru, pee lam sinams ari walsts labums tiks eewehrohts. Bes walsts labuma eewehroschanas tikai par meeru ween gahdaht nebuhtu pareisi. Til dauds winfch, prohti ministeru preefchneeks, waroht us augfcham minetu pee-

prafijumu pahr ahrigas politikas istureschanohs Turzijas leeta atbildeht. No fawas pufes wiafch wehl waroht peemineht, ka ahrigu leetu ministeris neds zaur kara-dohmu isteifchanu neds ari zaur zitu kahdu istureschanohs, kas walfts labumu apfahdetu, nelaufchotees no fawa politikas zeta nogreestees. — Us zitu weetneeku peeprafifchanu, zil tahtu tautibas buhtu eewehrojamas, ministeru preefchneeks atteiza, ka politiku newarohht pehz tautibahm grohsiht, bet tai wajagohht wifu walsti (fche no Austrijas walfts ir runa) eewehroht. Austrijas wal-diba arweenu us tam esohht zentufehs, lai kristigo kauschu lit-tens Turzija tiftu pahrlabohts.

No Pefchtes. Jaw isgahjufcha numura sinojam, ka tu-reenas studenti fabeedrojufchees us politikas riklofchanohs, us ko sihmejotees ministeris wineem to padohmu dewa, lai no tahdas riklofchanahs atturotees. Tagad nahf no tureenahs fina, ka uniwertete jeb augstflohla dabujufe no senata tahdu pawehli, kas us ta nofauktas melnas tahpeles uniwertete tifa peefista: „Sihmejotees us tahm politikas riklofchanahm, ko augstflohlas jaunekli (studenti) uffahlfufchi, senats eerauga par fawu peenahfamu us tam norahdiht, ka tahdas riklofcha-nahs tillaht preti stahw augstflohlas usdewumam ka ari rih-zibas-kahrtibai un ka tahs no augstflohlas buhtu aisseedsamas.“ Jauneklus ufajzinadams, lai no tahdahm riklofchanahm at-turahs, senats to dara augstflohlas kahrtibai un winaf sinat-nibu flawai par labu un ja wajadsefchoht, tad augstflohlas likumi tiks stingri ifleetoti. Augstflohlas senata wahreda pa-rakstijees tureenahs rektors. Zaur fcho pawehli jeb ifsinojumu ir augstflohla iszehlfufehs leela nemeeriba. Profefori tura fawas preefchlahifchanas, bet klaufitaja gandrihs neweena. Jaw walodas ispaufstas, ka augstflohla tiffchoht flegta. Studenti no fawa nodohma ne-atlaifchotees un rektoram atbildejufchi, ka wiini til paklaufifchoht bajonetehm.

No Wihnes. Ta ahrfemes awife „Polit. Corr.“ fpreefch pahr wifpahrigo politikas buhifchanu ta: Leelwalftu falihg-fchanas darbi Turzijas leeta fchim brihifcham apklufufchi, wa-retu fajiht apstahjufchees. Menoteek ari nelahdas farunafcha-nas un fapreefchanahs starp leelwalftu ministerijahm, kas sihmetohs us faweenu istureschanohs pret Turziju jeb us jauna programa fastahdifchanu pahr meera nolihgifchanu. Beidsamahs deenahs gan mehginaja kahdu masu islihdsinafchanu starp Kreewijas peeprafijumeem un starp Turzijas apfohliju-meem; bet fchi mehginafchana palika bes jekmes. Gan tifa finohts, ka starp Angliju un Kreewiju noteekoht fihlakas fa-fpreefchanahs, bet ka rahdahs, tad fchihf fapreefchanahs ir wairaf wifpahrigas neta ihpafchi us Turzijas leetu sihmeda-mahs. Wifh, kas fchini leeta notizis, atballstahs us to buh-ifchanu, ka Anglijas wehstneeks lords Loftus to usdewumu dabu-jis, us Krimu aifdohstees un tur wajadfiga brihdi ar firftu Gortfchalowu stahteas farunafchana. Kahda fchim brihifcham ta politikas buhifchana, tad tikai Kreewijai un Turzijai tagad fawa starp ja fapreefchahs. Bafauls meers tagad stahw minetu abu walftu waldbu rohlahs un tamdeht janogaida, ka isdohfees ta farunafchanahs starp sultanu un generali Igna-tjewu. Meers wehl war tift ufturehts, tad Turzija peenem wifus Kreewijas prafijumus. Daschi politikas wihri fpreefch ka Turzija zil fpehdama padohfchotees Kreewijas prafijumeem. Sihmejotees us pameera nolihgifchanu Turzija laikam nelahdu pretofchanohs ne-istahdihs, wina laikam padohfees konferenzenf fpreedumeem, kas, tamdeht eezelta, fawu fapulzi noturetu Kon-

stantinopelē; warbuht wina ari peenemu pahrgrohsijumu is-darifchanu sem apgalwofchanas. Bet ja Kreewija us tam pahrahwetu, ka Turku kristigahs pawalfts Kreewu kara-pulki par drohfchibu tiftu eelitti, ka Turzija teefcham apfohlitohs pahrgrohsijumus isdara, tad Turzija fchahdai faldatu eeliffcha-nai gan stahtohs preti ar kara-fpehku. Daschi politikas wihri dohma finaht, ko Anglija nodohmajufe tahda reifa dariht, prohti: ja Kreewija ar fawu kara-fpehku ee-eetu Bulgarija, tad Anglija nemtu fawu kara-fugu apfargafchana Bosporus, Dardaneles un warbuht ari Port-Saidu. Anglija ar wifu fpehku raudfihf tam preti stahteas, ka lai Konftantinopela ne-nahftu Kreewijas rohla. Dohma ari, ka Kreewija ar faweem kara-pulleem dohfchotees us Donawas leelupi un ja Kreewija to daritu, tad Anglija eenemtu Konftantinopeli. Ja nu tahda buhifchana politikas leetas eegrohsitohs, tad gandrihs naw ja-fchahubahs, ka ari Austrija, un Italiya tur tiks starp eewill-tas. Us tahdu wihfi tiftu Turzijas leeta eemafitas fchetras walfts, — tikai Wahzija un Franzija no tam atturetohs. Ta fpreefch augfcham mineta awife; bet waj wina buhs rik-tigi paredsejufe, to wehl newar finaht, tas wehl janogaida.

No Madrides. Isgahjufcha numura, no Spanijas fino-dami, rakstijam, ka waldbu peenahfufe kahdu flepenu fabeed-ribu, pee kuras ari peebeedrojufchees wirsneeki. Tee wadoni tifa zeeti fanemti, kuru starp atradahs fchetri generati. Ta-gad pa telegrafu atnahlfufchahs pahr flepenu fabeedribu jo pla-fchakas finas, no kuras kahdas fche uffihmefim. Ta no Sorillas un wina beedreem isrihfota flepna fabeedriba bija ar tahdu nodohmu zelta, ka lai pret tagadeju waldbu dumpi fajeltu. Pee fchihf flepna fabeedribas bija nodohmajufchi peedabuhf klahf neween kara-fpehku, bet ari juhkas kara-fpehku. Wainigee tifa fakerti un dauds, kam ari bijufe kahda daliba pee minetas dumpneeku beedribas, ir pahr rohbeschahm pahri aifbehgufchi Franzija. — Ka Grantfchu awife („Moniteur“) fino, tad mineta flepna fabeedriba bijufe nodohmajufi tai 31ma Oktoberti us dumpi fajeltees. Bija nofpreefts, ka dum-pim buhifchoht us reifu isjeltees Aragona, Katalonija un deen-widus pufe pee Portugaliyas rohbeschahm. Pahr Baflijas pawalstehm runajoht, japeemin, ka tahs, lai gan zitadi ar mineto flepno fabeedribu weenis prahtis nebudamas, tomehr buhtu ka waldbas pretineezes us dumpi fajehlfufchahs, lai waretu fawas wezas teefibas atkal eeguht. Kahda zita Fran-tfchu awife fino, ka flepna fabeedribas zehlejs Sorilla par dauds pahdrohfchi dumpja leeta strahdajis. Schis dumpis Spanijas waldbai dara deefgan raises un Kanowas minif-teerijai deefgan galwas laufifchanas, ihpafchi wehl tagad, fur minifterija zaur fawu nepareifu istureschanohs pret proteftan-teem dauds no fawas ufizibas pee Siropas waldbahm faudejufe.

No Serbijas. Kamehr politikas wihri beidsama laika ar jo leelu eewehrofchanu fkatijahs us leelwalftim, ko tahs Tur-zijas leeta nofpreeidihf, un awifchneeki fawas dohmas pahr tam isfajidami jo plafchakus rakstus islaida, kamehr no kara-laula un kara-darbeem tifa lohti maf kas finohts, tikai pa brihifcham kahda telegrafa fina lafija, ka Serbi teekoht fakanti. Schahdahm telegrafa finahm, ka tas jaw daudfreif fchini Turku-Serbu kara peenahfts, newareja if reifas tizeht, jo nerefi weena fina to atfauza, ko ohtra finoja; bet til dauds jaw wareja nomaniht, ka Serbeem negriboht wairahs lahga weiktees, un tamdeht ari laifs, ka pahr kara-notikumem jo plafchaki finojam. — Kahdai Wihnes awifei teel ij Belgrades pahr

kara notifikumeem fchahdas finas pasneegtas: Nr leelu ruhpihu wisi flatijahs us Morawas klaijumeem (jo tur Serbu un Turku kara-pulki jahla lautees). Tai 8ta Oktoberi Serbu kara-pulku apstiprinafchana us tahs lihniyas stary Djunis un Deligradi atradahs wehl deefgan laba buhfhana. Tschernajews affina, ka Abduls Kerims-Bascha nodohmajis to zelu us Krjewazi fawâ warâ dabuht un tamdeht winfch, prohti Tschernajews, steidsahs ar stipru kara-pulku palkawneekam Horwatowitscham palihgâ. Abduls-Kerims, patlaban is Nifchas atnahjis, tai 9ta Oktoberi fuhija 22 batafones us Krewetu, zaur lo Turki leelu pahrwaru dabuja, ta ka wirsrohka palika us Turku pusi. Tai 11ta Oktoberi Turki bija jaw til tahtu us preefchu tikufchi, ka wairis nebija jafchabhahs, ka wini Djunis dabuhs fawâ rohka. Tschernajews, wifus fpehkus fanemdams, mehginaja wehl reis fcho fwarigo weetu (Djunis) glahbt, bet winam tas ne-isdewahs. Hafiz-Bascha dabuja Djunis fawâ warâ. Te nu Serbu kara-fpehkanam wajjadseja alkahptees, ja winfch negribeja divi datâs fchirtees. Kad nu tahs 13 fkanstes, kurahm wajjadseja Turkus notureht no zeta us Krjewazi, jaw 9ta Oktoberi bija Turku rohkas, tad tagad tas zefsch us Krjewazi preefch Turkeem ir brihws un Abduls Kerims war-waj nu us wakara pusi jeb us seemeta pusi dohtees, jeb ari us abahm pufehm us reisu. Krjewaze, kur Serbijas kara mantas un leetas usglabatas, un Belgrade tagad ir nodohsas Turku usbrufchana, ja Tschernajewam ne-isdohstohs drihsunâ fawu kara-fpehku us Tschupriju jeb Krjewazi aisdabuht. Tee ir tee notikumi, kas fefchu deenu breefmgâ kaufchanâ notikahs, kur dauds tuhstoschu Serbu fawu dshwibu pasaudefa! Kara-fpehkanam nelo newar pahrmet; winfch duhfhigi turejahs; daschi batatoni ar tahdu nahwes-nizinafchanu eefsch kaufchanahs gahja, ka gandrihs wisi nahwi atrada. Keelgabalneeki la arweenu ta ari tagad fawu peenahlanu darija. Wifis nelo nelihdseja, Turkeem bija pahrwara. Serbu waldiba tagad atrohдахs lohti gruhta buhfhana. Kara-fpehks ir fatrihginahs. Alkfinanzi deefin waj fpehs pret Turku waru aifstahweht. Deligradi warbuht bes aifstahwefchanas nodohs Turkeem, lai kara-fpehks nebuhtu jadala. Zaur fcho leelo kautinu Turki ir dabujufchi to labako Serbijas widu fawâ rohka, kura atrohдахs 9 pilsfehthas, 610 zeemi un 331,745 eedfihwotoji un tee wisi nu ir ta fakohht nodohsi breefmigeem Turku waras-darbeem. Pate semes galwas-pilsfehthas fchim brifscham atrohдахs breefmâs. — Tauta ir lohti apbehdinata. Reweens to nebija dohmajis, ka wehl Turki reis Serbija eebruks, neweens nebija zerejis, ka Turki Serbu kara-fpehku fakaus.

Preefchu kalninfch.

Schê zeen. „Mahjas weefa“ lasitajeem pastahstifchu kahdu drufzinu pahr kahdu preefchu kalnu.

Praulenes walfi netahlu pee Zabulara mahjas atrohнаs jauks preefchu kalninfch, kas la putnis augfchâ pazehlees luhfojahs us aplahrt buhdameem mefcheem un klaijumeem un isleekahs, it la gribetu kahdam garam-eedamam zelineekam lo paslepeni anfis eefschufstecht pahr faweem peedfihwojumeem. Pahr fcho kalnina zefchanohs, pahr kuru neds wehsture neds geografija kahdas finas atrohнаmas, efmu is firmgalwju mutes tuwafas finas fawahkis, lo tee atkal no faweem fehweem dshirdejujchi u. t. pr. Preefch kahdeem trihsfints gadeem te tizis eeriktehts glahfchu fabrikis, kas, ka weztehwi fata, tas

pirmais bijis Widsemê. Scha fabrika dibinatajs, kahds Wahzsemneeks (Bruhfschu pawalstneeks), ar wahrdu Zabulars. Us fcho fabrika wajjadsejis darbineekeem no walfis nahkt strahdaht, bet fche bijufchi tee gruhtakee darbi, tadeht tee, kad jaw fina peenahlfufe, ka us glahfchu fabrika ja-eet strahdaht, palikufchi lihds nahwei nofkumufchi un afaras isleedami no mahjahm fchlihrufchees. Schini fabrika neween ne-eefpehjami gruhti darbi muhsu fentfchus mohzija, bet, ka jaw minejam, ziti gruhtumi bija iszeefchami.

Bes tam wehl no fcha fabrika lihds muhsu laikeem ustau-pijufehs kahda peemina. Neds, tanis laikos wehl muhsu Baltija nebija pasifstami tee tagad mums wifseem mihti un ifkatra weeta derigi kartupeli; bet ta fabrika dibinatajs, ilgaku laiku fche dshwodams, bijis tas pirmais, kas fchini apgabala kartupelus no Wahzijas eewedis un zaur ruhpihu pawairofchanu til dauds eemantojis, ka pats warejis peetizigi zauri tift un turklaht tuwaleem kaimineem pa drufkai pasneegt, lai tee few eewestu tahdu teizamu baribas lihdselli.

Tumfchee kautini tahdas apatas semes bumbinas papreefchu ar newafchanu usluhfojujchi un winu derigumu ne-afsinufchi, tadeht fabrikants, gribedams laudis pahrlezinaht, zil fwarigi ir kartupeli pee zilweku usturas, fahauzis fawus kaimirus pa reifahm lohpa un tohs ar kartupeteem pameelojis. Nu tee azis atdarijujchi un fahkufchi fabrikantu par tahdu flawenu meelastu bes gala gohdaht un ari nekawefufchees paschi mehginahht kartupelus stahdiht. Gefahkumâ nesinajujchi tohs zitur stahdiht la lezeks, jo bijufchees, ka zitur tee nekahdus augtus nedohfchoht.

Kad kahdu flaitli — jo ar mehru wehl nebijufchi dabujami — rudens no fabrikanta eemantofufchi, tad fabehrufchi tohs sekis jeb kulites un zeeti aifschuhdami apafsch gultahm pa seemu tohs glabajujchi, lai zaur faltumu bohja ne-aifsetu. Bet behrni noflatidamees, kur wezakee fwefchu neredsetu baribu noleek, lihdufchi paslepeni sem gultas un fahkufchi kulites taifst walâ un pa pahrinam issagdami, mehginajujchi, la fmekejoht; kad pee saleem nekahdu garfchu ne-atradufchi, tad fagudrojujchi isjept un pee zepteem tahdu fmeki atradufchi, nesinajujchi pawifam lo dariht — ir pat wezakeem pasneegdami kahdu masumiru preefch fmekefchanas. Wezaki nu gan behrus par tahdeem nedarbeem stingri nostrahpejujchi.

Behz ne-ilga laika bijufchi kartupeli eewesti wifa tureenâs apgabala, par kuru isgahdafchanu muhsu fentfchi fabrikantam Zabularam ne-isteizamu pateizibu rahdijuufchi un daudstahrt to pazeenijuufchi ar faldo meestinu.

Ka wehsture mums stahsta, tad kartupeli ir jaw fefchpadfmita gadu fimteni, Anglijas fehneenes (Elifabetes waldifchanas laika, zaur admiralu (kara-lugu wadoni) Franzi Drehti (Drake) is deenwidus-Amerikas Anglija eewesti un tad no Anglijas Wahzija pahrgahjuufchi. Ta tad no tam waram redseht, zil weizigi kartupeli fawus fohsus ir us preefchu fpehrufchi un flubinajuufchees ari muhsu mihtu Baltiju apmekleht.

Ari pee augfchâ mineta kalnina efmu usgahjis kahdu neleelu afmini ar taifnihnifkeem burteem (bohstabeem) aptaktu. Behz fihlafas apstafchanas falihdsinaju tohs us ta afmena eekaltohs burtus ar Ruhnu bohstabeem; bet tas afmens ir deefgan no laika sohba apgraufts, ta ka naw eefpehjams isdibinaht, kahdi teikumi no ta flanetu. Waj nu afmens ir no fenatnes eedfihwotajeem par kahdu fwarigu peeminas fihmi (peeminefli) listis kalt, jeb tas zaur laika fimteneem fchurp

atviršīnājees, par tam neveens nespēj pateesīgas sīnas pārņēgt. Zeru, ka filologs (valodas pratejs) gan viņa bušchānu īsbībinātu.

Tagad to weetu, kur pats fabrikis ir bijis wirsū (17tā gadu sīntenti fabrikis tīzīs īspohstīhts), šweščīneeks war nofaukt par fagrūwufchās pils drupeem, jo tā, kā pohgurs us augšču pazehlufehs, īstatahs gluschi kā lahds no aulahm nopohstītas ehlas stahws. Apkahrt to weetu ir atrohdami dauds škunstīgu glahšču wirulu, daschadas, wīfādās krahšās, no kureem īklatram tā leezība, ka mahlfīneeka rohla šchē strahdajufe.

Bījufcha fabrika atleekas ir pahrwahrtufchahs par šcho kalmīnu, kuru ufluhkojohť īf katrs war to par no dabas radīto eedohmatees.

No šcha kalmīna wehl dauds ko waretu pastahstīht, bet es tīf ar šcho fawu stahstījumu grībeju zītus pamudinahť, kas dauds wairaf pateesīgu sīnu tīklab no šchahs kā ari no zītahm wehrā leekamahm weetahm buhtu fakrahjufchi, nekawetohs tahs lasītajeem pārņēgt, lai wīfī šchahdi peemīneeki nenogrīmtu aīsmīrīstības dīstūmōs.

W. Zepurneeks.

Par kafeju.

Šchīni pehdeja laika dauds nopuhlejahs ar kafejas audīnāschānu. Bet neweenam naw wehl īsdeweēs to rīktīgi labu īsdabuhť.

Preeščch ne-ilga laika tīku ar kahdu fāimes mahťi par to runājīs, kura ari ar to bīja nodarbojufehs. Wīna man teīza, ka efoht daschadi mehginajufe, gan wahridama gan atkal schahwedama, bet nekād naw tīf fmeētīgu dabujufī kā no tahs rīktīgahs, pīrktahs kafejas. Pehz manahm dohmahm — es wīnai atbīldeju, kā weenkahrt pee tam buhs wainīga tā nesīnāschāna, kā fagatawoht, tad ari nebuhs tā sehla gluschi tā rīktīga, (jo kafejas stahdi, kur wīni pilnīgi teek audīnāti un kohpti, kā Aījā, Amerīkā un Afrīkā, fāfneesoht augstūmu no 20 līhds 40 pehdahm, bet pee mums tīkai, ja dauds tad 4 pehdas) un pehdīgi un wīfwairaf muhsu semes klīmata, kas nekauj wīnahm pilnīgi īsgatawoteēs. Pats šcho rīndīnu rakstītājs to ne-esmu īsmehginājīs. — Ja kahds no zeen. lasītajeem buhtu ar to darbojeēs, tad luhdsu wīna atradumus zaur mīhlo Mahj. w. ari zīteem pastahstīht. Ja tas tā buhtu, ka mehš fawā pašchā semē waretu to pilnīgu īsaudīnāht, tā buhtu muhsu semkohpībā atkal weens labs fohlīs us preeščchu spērtēs; jo tagad wīfur, neween pee fāimneekeem, bet ari pee kalpīneem, kafeja leelā mehrā teek pahbruhketa. —

S. Z . . . S.

Skau wīrkne.

XIX.

Pa Gaujas upes eesējahm
Nīf kapehtas, kur apses trīhs,
Kahds jauneklīs — sehrdeenīhts,
No mīhlīb's gaudahm, schehlabahm

Un stumjahm pahrnemts apsehdahs;
Tam ašaras par waigeem pluhst
Un fīrbs īf fmagi fīt eesčch krahťs
Un īlgojahs pehz kapehtas —

Upreīf wīnščch aštri peezekahs,
Un mīhlīb's gaudas aīsmīrīsdahs,
Tā šwehre rohlu pazeldahs:

„Bee debes' fwehtas deewības —!

Līhds nahwei mana mīhľata

Tu tagad buhst Latwīja.“

Reinhold Kalning.

Cepīrščchānas zenu-rahđitājs.

Rīhgā, tai 21. Oktober 1876.

		rbl. fudr	šap.
20 garnīzas	rudst	—	—
	šweeščhi	—	—
	meeščhi	—	—
	aušas	1	30
	grīfu putraimi	4	—
	aušu putraimi	4	75
	meeščhu putraimi	2	75
2½ pudī	štrai	—	—
	karupeši	—	80
1 puds	rupji rudšu-mīlti	2	50
	šweeščhu-mīlti	5	50
	šweeštis	10—11	50
	šeens	—	55
1 ašs 7 pehdas augsta un plata	šalmi	—	45
	behrša-malľa	5	20—50
	behršu un alľščhu-malľa	—	—
	alľščhu-malľa	4	20—40
	preeščhu-malľa	4	20—40
	egku-malľa	3	30—50

Dšelszeta branžeeni.

1) Uš Rīhgās-Dīnaburgas dšelszeta.

	plšft.	min.		plšft.	min.
No Rīhgās īšbrauz	11	15 r.		6	10 w.
nonahť Štrīweru stanz.	1	20		8	28
„ Štrīburgā	3	6 d.		10	8 n.
„ Dīnaburgā	5	55		12	50
No Dīnaburgas īšbrauz	6	25 r.		8	40 w.
nonahť Štrīburgā	8	47		11	53
„ Štrīweru stanz.	10	30		12	5 n.
„ Rīhgā	12	45		3	—

2) Uš Rīhgās-Mīhlgrahwja dšelszeta.

	plšft.	min.	plšft.	min.	plšft.	min.
No Rīhgās īšbrauz	5	45 r.	11	50 d.	4	40 deenā.
No Mīhlgrahwja īšbrauz	7	20 „	2	— „	5	45 „

3) Uš Rīhgās-Bolberajas dšelszeta.

	plšft.	min.	plšft.	min.	plšft.	min.	plšft.	min.	plšft.	min.
No Rīhgās īšbrz.	6	50	—	—	12	—	4	30	8	20 w.
No Nordek.	7	10	—	—	12	20	4	50	8	40 —
Nonahť Bolberaja	7	45	—	—	12	50	5	20	9	10 —
No Bolberajas īšb.	7	—	8	—	r.	9	35	3	—	6 10 —
no Nordeku št.	7	27	8	27	10	2	3	27	6	37 —
nonahť Rīhgā	7	45	8	45	10	20	3	45	6	55 —

4) Uš Šelgawas dšelszeta.

	pulšft.	min.	pulšft.	min.	pulšft.	min.
No Rīhgās īšbrauz	9	50 r.	1	10 d.	9	40 w.
nonahť Šelgawā	10	58	2	15	10	39
īšbrauz	—	—	2	33	10	54
nonahť Auzē	—	—	4	9	12	14
„ Mošcheilōs	—	—	5	24	1	11 n.
No Mošcheilōem īšbrauz	4	41 r.	—	—	7	3 w.
nonahť Auzē	5	56	—	—	8	5
„ Šelgawā	7	45	—	—	9	35 n.
īšbrauz	8	3	3	48	9	50
nonahť Rīhgā	9	12	5	—	10	54

Atbīldeš.

B. Z. — B. Subtījumu fanehmam.

S. Z. — S. Atbīlde „šīnamam draugam“ par garu. Buhs japa-īšjīna.

Redatājija.

Līhds 21. Oktober pee Rīhgās atnahlufchi 2547 fugi un aīšgahjufchi 2491 fugi.

Atbīldebam redaktēhs Ernst Plates

Sludinaschanas.

Weschereene,

las tihri masga, plete un it ihpafchi ar weschu gohdigi apetahs — tikai tahda war peeteilttes Gelfch-Rihga, leela Wehnin-eela Nr. 14, 2 trepi augsti pa labo rohtu.

Sirsuigi pateizamees

wifachm tahm kundsehm, las ar laipnu prahtu preefch muhsu fchagada loterijas daschus brangus, glihtus rohtas-darbus isstrahdajuschas; tapat pateizamees wifseem, las ar dewigu rohtu dahwanas preefch islohseschanas sneegusch, jeb zita tahda wihse mums palihdsigi bijusch. — Sade flacht daram sinamu, ta tee lichts fchim ne-ismemti winesti turpmat buhs dabujami tikai peektdeenas walarods no pulsti. 7-9. Rihgas Latw. labdar. beedr. komiteja.

Drohschu palihdsibu

es waru pret ee-auguscheem nageem un ward-azim peedahwacht. **A. Werbigky,** Wehwer-eela Nr. 6.

Gril-muischa (Kamoshy) 70 werstes no Rihgas un 16 werstes no Beshim, pee atmena-zeta, ir no 23. April 1877. gad.

muischas tihrumi, lohpi un kalku-dedfinaschana uf renti dabujama. Peeteiltschanas pee dsimtlunga turpat.

Juhrmani

preefch smiltschu weschanas war peeteilttes pee **Albert Dreicher,** Jelgawas Ahr-Rihga, leela eela.

Sausi muhra-grusch

teel pirkti Stoblas buhwu plazi pee Nikolai-tilta.

Balsams pret plauskahn un matu iskrischonn.

Schichs sahles, las nelahdu flahdi nedara un lo ziti dakteri ismellejusch un par labahm atradusch, padara, ta plauskas wairs nerochnas un ta mati ne-istricht. Ari tur, tur pehz galwas isstuma plifas weetas bjuuschas, atkal no jauna mati aug, kad schichs sahles ilgatu laitu bruhle. Tahs ir dabujamas pee **A. D. Werbigky,** Wehwer-eela Nr. 6.

Labi eesuhdoti tihrumi no 20 puhra-weetahm ir isihrejami netahst no Alek-fander-wahrteem. Tuwakas sinas pee uspaseera Treimann, pee pirmahs sastawas Nr. 1. 3

Rentes-weetas

ir Judaschu muischa dabujamas laira pirmdeenā. **Muischas waldbiba.**

Prahtus un angstgrahdigus superfosfatus,

Faulu-mehslus, kainitu u. t. pr. pehz Rihgas politechnikuma analises, pahrdohdam un luhdsjam wifus pagasta preefchneekus un pagasta fstrihwerus, lurreem preefch fawa pagasta leelala daubsumā stunstigu mehslu wajaga, wifnasal pahrwirschus mums drishumā usdohst, zil dausd wineem wajadstigs stunstigu mehslu preefch rudens-fehjas, lai buhtu drohschiba, ta tiks laika peesuhiti.

Biegler un beedris,

Rihgā, Bils-eelā Nr. 19.

Mahja ar grunti

ir par 1500 rbl. ar 500 rbl. eemalfschanu pahrdohdama Ahgeles kalnā Fuhrmanu-eelā. Japeprafa Kalnazeema eelā Nr. 16 pee **C. Kant.**

Jauns damstatlis no 14 sirgu spehta, no jaunatas konstruksijas wifabi bruhlejams ir pahrdohdams. Klahrtas sinas Gelfch-Rihgas Kalku- un Smiltschu-eelu suhri grahmatu bohde.

Rihgas Latw. beedriba.

Swehtdeen, 24. Oktober sch. g.

Plauschanas swehtku balle.

Billetes, preefch beedreem un dahmahm par 50 kap., lauzineekem nebeedreem 1 rbl., balles walarā pee kafes dabujamas. — Geshafums pulsti. 9. wal., beigums pulsti. 3. r. Beedribas ruhmes tiks flehgtas pulsti. 4. r. — Beedru fahrtes usrahdamas. **Kahrtibas komiteja.**

Walmeerā!

Teaters amatneeku-beedribā (Gewerbeverein) pa Sihmana Suhdasu tirgus laitu 28. Oktober sch. g.

Rihgas Latw. beedr.

- 1) Peektdeenās no pulsti. 1/2 lihds 10 walarā sautajeenn isfahdroschana.
- 2) Swehtdeen, 24. Oktober plauschanas swehtku balle.
- 3) Swehtdeen 31. Oktober teatera israhdsichana. **Preefchneeziba.**

Lai 18. Oktober sch. g. ir Ahr-Rihgas Kalku-eelā pasuduse jeloschanas feicha, tur eelshā atradahs Rihgas-Plestawas schotijas darba-papihri un saldata aistawka us to wahdu Dahw Behter Grünwald. Atradejs teel luhgts to pret 3 rbl. pateizibas algu nobohst Behterburgas Ahr-Rihgā Baloscha eebraulschanas weeta pee Linwald t.

Pasuduse

ir tai 18. Oktober sch. g. bruhna ahdas feichas grahmata ar silu sibda osheri, tur eelshā atradahs: 1 turn-larte preefch 1875. gabi us to wahdu N. Woost, daschadas mehstules, tartes u. t. pr. un 80 rbl. flaidra nanda. Atradejs teel luhgts to pret labu pateizibas-algu nobohst pee S. G. Fahrbach t., Rihgā Schluhnu-eelā Nr. 5, 1 trepi augsti.

Lai nakti no 14. uf 15. Oktober sch. g. ir Dinamindes Kruchmin mahju fainneelam Behter Rizmān no stata issagti diwi sirgi ar weeneem balteem dselsh-afu wahgeem. Weens sirgs bij farlanā un baltā pehrwē, ar baltu galwu, asti un krehpehm uf kreiso pusi, wehrtibā lihds 80 rbl., wezs 6 gabi un preefch krohna deenesta peerastihste; ohtrs melns, krehpes uf kreiso pusi, uf kreiso azi allis un ar kreiso palatas kahju drusku libo, pee kalla labā pusē spalwa rinki fa-augufe, wehrtibā lihds 50 r., wezs 8 gabi. Kas schohs sagtohs sirgus ar wahgeem waretu usrahdiht, tur tee atrohahs, tas dabuhs 50 r. pateizibas-algu pee Dinamindes polizeimeistera.

Lai nakti no 16. uf 17. Oktober sch. g. ir Leelwahrdes Annas muischā no stata issagti 6 sirgi, no lurreem bija weens melns, pee krahstim no salahm spalwa isbersta, ohtrs gaischfarlanas, treschais tumsh behrs, zeturtais gaischsheltens, peektais gaischfarlanas, ar eebaltahm krehpehm un seftais gaischfarlana sehwe ar eebaltahm krehpehm. Kas pahr schiem mineteem sirgeem waretu flaidras sinas doht, tur tee atrohahs, jeb waretu tohs sirgu-sagtus usdohst, tas dabuhs

50 r. pateizibas-algu turpat Leelwahrdes Annas-muischā, pee muischas walbsichanas.

No polizejas atwehlehts.

Te flacht peelikums ar sludinaschanahm.

No faweenotas

Wohler-Alestin

pag. wald., Dinamindes draudse, teel wif ahrpuf fawa pagasta dsihwodami un fawas krohna- un pagasta nodohschanas nenomalfajusch fchi pagasta lohjekli usajinamti, tai 5. Nowember sch. g. atnahst pag. wez. Andrei Grünberga mahja fawus parahbus nolihdsinaht, ar to preehdinaschanu, ta tee, las nu wehl tai nupat peemineta terminā kawetohs ainahst, kritihb tai strahpe, lo meera teefneschu litumi nospreech par tahdeem, las laika fawas pafes nesatmij.

Wohler pag.-wald., tai 18. Oktober 1876.

Pagast-preefchneeks: **J. A. Schmidt,** Strihwers: **C. S. Rihy.**

Preefch diwahm muischas stoblahm (Stahlenbergi un Burschani) Alojas draudse diwi stoblotasi tohp melleki. Japeeteizahs teem, las tahs weetas grib usnemti, ahtruma pee Alojas mahjitaja. Adrese: Allendorf über Wolmar.

Bohdes-puisi

ar labahm leezibas-sihmehm melle **Alfred Busch.**

Jauni zilweki,

lam patikohs atflehgu kaleju amatu eemahzitees, war peeteilttes Jelgawas Ahr-Rihgā Ambaru-eelā Nr. 18, Bauera namā. **Pfeiffer. 1**

Jauni Latweefchi,

lurreem gribahs sinatnibas tillas wahredds la rakstis eemahzitees, lai waretu uf muhsu laitu isglibtibu pazeltees, war pee lahda mahjita ofseera, kreesms no dsimuma, daschadas swefchas walodas un wifadas jiwil- un kara-sinaschanas 2 lihds 3 mehneschu laika eemahzitees un pehzal laira krohna jeb jiwil-beenestā par derigeem tiki. Japeeteizahs Dfirnamu-eelā (Mühlentstr.) Nr. 50, tilai no pulsti. 8 lihds 12 preefch pusdeenās.

1. Nowember sch. g. tiks atlahta.

Rinuschu juhrstohla

pee Baltahs basnijās netahst no Rihgas.

Pe eestahschanahs juhrstohla ja-usrahda: 2

- 1) Krustama-sihme;
- 2) atlaishchanas-sihme no peederiga pagasta jeb pilsefehstas waldbibas;
- 3) bafu pohschanas leeziba.

Peenems ne jaunatus par 16 gadeem. Tuwakas sinas pahneeks un peeteiltschanahs preti nem turpat juhrstohla **J. Breich,** stoblotaja.

Rihgas hipoteku-beedr.

Teem pee Rihgas hipoteku-beedribas preefchschu-scheem nelustamu-mantu (imobiliju) ihpafschneekseem teel zaur scho atgahdinahst, ta

pusgada rentes

pahr to wineem aisdohstu nandu ir tai laika no 15. lihds 31. Oktober sch. g. ja-eemalka un ta pehz fcha termina notezeschanas buhs pehz beedribas litumu § 66, 1 prozente strahpes-intrejes par mehnesi jamalka par to ne-aismalkai sumu.

Direkzija.

Lohjes

preefch leelaha Behterburgas loterijas, luru islohseschana bes lahdas atfahschanas buhs tai 28. Nowember sch. g., ir dabujamas

W. Perlow un dehlu

tehju-magastihne Kauf-eelā Nr. 2.

Seepju-afmeni un wifas pehrwes peedabwa ihsti lehti **Alfred Busch,** apteeku-prezu un pehrwu-bohde.

No zensures atwehlehts. Rihgā, 22. Oktober 1876.

Driekhts un dabujams pee biltschu- un grahmatu-driektaja Ernst Plates, Rihgā, pee Behtera basnijās.

Dari pareisi un nebihstees ne no weena.

(Staties No 40.)

IV.

Draudsiha un naidiba.

No kam Jautro tehws preeksh ne-ilga laika nebija drihtstejis ne dohmaht, tas tagad bija notizis: winsch bija fawai feewai un behneem eespehjis masu seemasfwehtku preeku fagahdaht. Seemasfwehtku eglite laistijas aisdedsinato fwetschu gaischumâ un apfpihbeja tilai preezigus zilweku gihmjus, pat nopeetna Katarihne, kas ar Kalsu bija atmahfufe weefos, rahdija lihgmju gihmi. Wina bija atnefufe 2 buteles wihna, kas glahjes tika eeleets un fwehtku wafaru padarija wehl jo jautraku.

Seemas-fwehtku pirmas fwehtes preekshpufdeenâ Jautro apmekleja avgsts weefis, prohti Dschons Murrai's, kas bija atnahjis Juri us weefibahm usajinaht pee faweam wezakeem.

"Schodeen buhs wairak no maneem draugeem pee manis weefibâs," Dschons teiza, "tapehz lohti preezatohs, ka Juris schodeen buhtu mans weefis. Kalsis ari atmahks."

Par schahdu usajinaschanu Juris un wina tehws firf-nigi pateizahs un pehz pufdeenâs Juris us weefibahm aifgahja. Fabrika lunga mahja nonahjis winsch jaw tur atrada Kalsu un wehl zitus winam pasihstamus sehnus. Dschons rahdija fawas seemasfwehtku dahwanas, kas zita par zitu bija dahgafa un smukafa.

Juris drufzin nopuhtahs, pee fewis dohmadams: "Bagateem laudim pateesi fche wirs semes labi klahjahs. Wini war few un ziteem wifas wehlejchanahs ipildiht, bes ka wineem naudas pee tam peetruhtku."

"Waj tu mani apflaud?" Dschons nejaufschi prafija, us Juri pagreesees.

"Ne pawifam ne," Juris ahtri atbildeja, "es katram zilwekam nowehlu wina laimi."

"Das ir pareisi no tewis," Dschons atbildeja un uslika Juram labo rohku us plezeem, pee tam ar kreiso rohku kahdu masu leetu fwahrku labatâ eebahsdams, bes ka Juris to buhtu pamanijis. "Bet tagad nahz," Dschons tablaki runaja, "un dser weenu tasi schokolades. Pehz tam eefim pee spehleschanas".

Jamee weefi negaidija tablatu usajinaschanu, bet gahja Dschonam lihfsâ ehdamâ istabâ, kur galds stahweja bagatigi ar gahrdumeem apfraits. Sehni bija lohti lihgmju un newaijadsjeja nekahdu klufumu eewehroht, jo Murrai lungs ar fawu gafpaschu nebija klahht.

Kad schokoladi bija padsehrufchi un kuhtenus no-ehduschi, tad Dschons fawus weefus usrunaja:

"Tâ, tagad gribam kreetni preezatees. Bet ar ko lai eefahkam? Waj spehlesim teateri jeb waj telegrafu?"

"Spehlesim telegrafu," sehni eesauzahs, jo fchi spehle bija sehneem wehl nepasihstama un pateesi fchi spehle bija deesga jautra.

Diwi istabas tika eetaifstas par telegrafa stanzijahm; weena stanzija bija lungu namâ un ohtra ehrebegi galdneeka darba istabâ, kur bija ehweku flaidas. Drahtes tika pa sehtu pahrwiltas un nu wareja fahht telegraseereht. Pustfundas laikâ bija wifis idarihst.

Juris tika eezeltis par telegrafistu un winam bija jastahw galdneeka darba istabâ pee telegrafa mashines un Dschons bija wina fulainis, kam telegrafa sinas bija ja-istefa.

"Strahda prahtigi ar telegrafa mashini," Dschons fajija us Juri, ziteem sehneem klahht buhdameem, "un ne-aifdedfimi fwezi jeb zitu ko, ka lai uguns neteef pee ehweku flaidahm klahht."

"Efi bes behdahm," Juris atteiza pasmeedamees. "Ir wehl deenas laiks, tad tatschu fwezi ne-aifdedfinafchu."

"Nu nenem man to par taunu," Dschons atbildeja, "es neta tauna ar to negribeju fajiht."

Kad Dschons ar teem ziteem sehneem bija aifgahjis un Juri weenu paschu pee telegrafa mashines astahjis, tad winsch us ziteem sehneem fajija: "Kad wafars metifees, tad kahdam zitam wajaga Jura weeta stahtees. Es nesinu kapehz, bet Juram es lohga ne-ustizu."

"Kapehz?" ziti sehni fajija, "jo Juris ir prahtigs sehns."

"Das war buht," Juris teiza degunu pazehlis; "bet Juris ari ir atreebigis un ka mans tehws wina tehwu reis no deenasta atlaidis, to winsch lihfs schai baltai deenai naw aismirfis."

"Tu winam pahri dari ta fajidams," kahds is sehneem atteiza; "bet lai pehz tawa prahta notiktu, tad es tuhliit Jura weeta no-eeschu," un to fajijis sehns gribeja aiseet; bet Dschons winu attureja ahtri, fajidams: "Warbuht man ir wihlees. — Es winu ari negribu arbehndinaht, lai winsch paleef fawâ weeta."

"Bet tagad fahksim fawu spehli!" Kalsis issauza, "nenokawesim laiku ar plahpaschanu."

"Sahksim, fahksim!" eesauzahs ari ziti sehni.

Das ari notika. Katrs gahja us to winam nolikto weetu. Dschons ar Kalsu palika atpakatu, kas fawâ starpâ paklfam farunajahs.

Ar spehleschanu brangi weizahs un sehneem bija leels preeks. Telegrafa sinas tika laifstas no weenas stanzijas us ohtru, telegrafisteem un winu fulaineem bija darba deefgan. Dschons bija pee Jura un tahdâ brihdi, kur telegrafa sinas nebija jalaisch, winsch ehweku flaidas no kahjahm atflauzidams, tahs weenâ tichupâ faflauzija. Te eenahht Kalsis un usdohd kahdu telegrafa sinu. Kamehr Juris telegrafa sinu fanem un fahht telegraseereht, Dschons ko eeleef flaidu tichupâ un driht pehz tam ar Kalsu aiseet steigfchus prohjam un eeset pee fabrika farga Labrentscha, us to fajidams: "Labrenz, nahkat mums lihfs, Juris galdneeka darba istabâ dara bailigas leetas; winsch aifdedfina spitschkas un met ehweku flaidas."

"Waj traks," Labrenzis fahihjees issauza, "tur jaw war uguns-grehks isjeltees."

"Es wifpahri Juram ne-ustizu," Dschons teiza, waktneekam fwahitus pasneegdams, lai tas, tohs apwiljis, winam lihfsâ nahktu.

Kamehr Dschons waktneeka istabâ ar waktneeku farunajahs, tamehr Juris strahdaja pee fawas telegrafa mashines, bet strahdadams winsch pamanija greufduma fmaku. Sabihjees winsch no krehsla uslehjahs un pee flaidu tichubas peesteidsahs, no kureenas duhmi iszehlahs, un kad Juris ar speeki flaidu tichupâ eegrubda, tad flaidas fahka ar leesmu degt. Lihfs nahwei pahrbihjees sehns kahdus fohlus atkaphahs atpakat. Toi paschâ brihdi kahds is wina beedreen durwis atdarija, kas bija nahjis winam sinu nodohht preeksh telegraseerefchanas. Bet til ko flaidas eeraudfijis degam, sehns bailigi issauza:

"No Deema pufes, Juri, ko tu est darijis?"

Juris gribeja kahdu wahrdu atbildeht, bet to ne-fpehdams

pakrita no bailehm pahrnents gar semi. Wina beedris fkehja pa durwim ahrâ un fauja pilnâ balsi: „uguns!“ Ari tuh- lit winam preti nahja Dschons, Kalls un fabrika wahtneeks, kureem winfch uffauza: „Glahbjat, glahbjat! galdneeka istabâ deg! Juris ir ehwetu flaidas aisdedsinajis.“

„Tatschu man nebija wihlees,“ Dschons peemineja, „es sinaju gan, kas tas neleetis atreebfees. Steidfees us lunga namu, atfauz manu tehwu, — un lai atnef uguns-fprizes!“

Sehns aistheidsahs un kad Dschons ar Kallsu un wahtneeku eegahja darba istabâ, tad flaidas dega pilnâs leefmâs.

„Es esmu newainigs!“ Juris eefauzahs ka ahrprahtâ, „lai Deews man palihds!“

„Turi muti, tu neleeti!“ Dschons winam usfleedsa, „tu fawu algu dabusi. Sakerat to blehdi, lai winfch mums ne-ismuhf!“

Drihs fapulzejahs laudis, atnesa uguns-fprizes un drihs ari uguni apdsehfa. Nabaga Juri aishweda wahtneeka istabâ, kur drihs polizeja atnahja, kas winu fahka pahrklaufchnaht. Us Dschona padohmu tika Juram kabatas ismekletas un fwahrku kabatâ atrada paginu spitschku.

„Ta nu gan ir flaidra peerahdichana,“ Murrari lungs duf- migis issauza, kas pa tam bija atnahjis, „tagad winfch wairs neleegfees.“

„Deews debefis,“ Juris schehli eefauzahs, „waj es fap- noju jeb waj esmu nomohdâ? Wifâ fawâ muhshâ ne-esmu spitschkas fawâ kabatâ turejis.“

„Bet tu tatschu newari leegt, ka spitschkas tawâ kabatâ tika atrahtas,“ fazija dufmigi polizejas lungs.

„Ko tã dauds ko runaht,“ Murrari lungs fazija, „gan is- meklefchana wifu atklahs.“

Polizejas lungs pawehleja faweem fulaineem, lai Juri aishwedoht us zeetumu. Juris metahs pee semes un Murrari lunga zetis apkerdams luhdsahs: „Upscheljatees par mani un neleekat mani zeetumâ aishweht, es esmu newainigs, til tee- fcham kã lai Deews man palihds!“

It kã bes firds un zeets kã atmens buhdams Murrari lungs Juri astuhma, kas raudadams un waimanadams polizejai lihds gahja.

Drihs ari ziti laudis aishgahja, tã ka wezais Labrenzis weens pats palika atpakat. Dschona beedri ari drihs aishgahja us mah- jahm, tilai Kalls wehl palika atpakat. Winfch nebija wehl wis tahds tauns un famaitahs kahds Dschons bija, turpreti winam firdsapfina atmohdahs un winfch us fawu beedri fazija:

„Kad es to, Dschon, buhtu sinajis, ko tu til breefmigi pee newainiga Jura atreebfees, tad teefcham tew nebuhtu palihdsfejis.“

„Birmkahrt neruna til dikti,“ Dschons atteiza fa- ihdsis, „un ohtelahrt ne-esi mulkis. Tu tatschu manu nodohmu sinaji.“

„Ne, ta naw taisniba,“ Kalls eefauzahs, „tu tilai gribeji Juri apfaucht un ar apsmeecklu us mahjahm aistraidht, bet ne wis winu kã noseedsneeku polizejai nodohf.“

„Ko tad es pee tam wareju dariht, ka flaidas fahka til ahtri degt? Waj ta bija mana waina, kad polizeja tika til ahtri atfaukta?“

„Tu pats pee polizejas fuhthji, to it labi sinu. Bet es tew to padohmu dohtu, kad tu wifu daritu, lai Juris tiktu atfwabinahts, jo mana firdsapfina to newar panest, ka Juris bes kahdas wainas lai zeefch tahdu fohdu.“

„Gij, eij mulki,“ Dschons fazija peefohbodams; „papreek- fchu tu Juri newareji ne azu-galã eeredseht un tagad tu gan-

drihs fahz par winu raudaht. Tu esi tihra jehra dmehfele!“

„Senaf es biju gan wina eenaidneeks, bet tagad wairs ne.“

„Saprohtams, jo tagad tu esi pee wina atreebees.“

„Ta naw teefa,“ Kalls eefauzahs, „bet tagad es flaidri redsu, kahds tauns sehns es esmu bijis un tas wifs ir noti- zis, tamdeht ka ar tewi esmu draudfibâ bijis.“

„Nu tad tu tatschu ko esi peemahzijees klaht,“ Dschons fa- zija peefmeedams.

„Nekaitini mani,“ Kalls issauza, ar kahju pee grihdas pee- fperdams, „jo zitadi es wehl schodeen polizejai wifu issajifchu.“

„Dari to, ja tu gribi zeetumâ tilt,“ Dschons atteiza meerigi.

„Waj es tas biju, kas flaidas aisdedsinaja? Waj es tas biju, kas Juram fleepeni spitschkas kabatâ eebahsa?“

„Ko neekus, lihdsfinatajs, lihdsuainigais.“

„Ko lai es ar tewi eimu strihdetees,“ Kalls atteiza nizi- nadams. „Bet uf tam tu wari palaištees, mehsh schkiramees kã eenaidneeki. Es tewi tagad eenihstu kã grehku eenihst, un wehl reis tew peelohdinaju: gahda, ka Juris teel atfwabinahts, jeb es polizejai wifu isteifschu.“

To fazijis Kalls aishgahja, Dschonu weenu pafchu ar fawu launu firdsapfina atstahdams.

VII.

Ruda Leene ar fawu fpeeki.

Bar gan dohmaht, kahdi firdsehsti noschelojamai Jautro familijai bija jazeefch deht Jura eelifchanas zeetumâ. Tas pirmais stary wineem bija Jautro tehws, kas meerigu prahtuatureja.

„No Deewa pufes nepasaufesim fawu duhschu,“ winfch fawejus meerinaja. „Ka Juris ir newainigs, to mehsh sinam un ta ir ka fwarigaka leeta. Kas uguni pee flaidahm pee- laudis, to til Deews ween sin un us Deewu palaidisimees, kas gan fawâ laikã blehschus pee gaismas peewedis.“

Bes tahm behdahm pahr Jura eelifchana zeetumâ peenahja wehl klaht jaunahs behdas, prohti Jautro tehws dabuja no Mur- rari lunga wehstuli, kurã bija rakstihst, ka winfch no deenasta atlaihts.

Behdãs tilai zilweks dabuhn fawus ihthohs draugus pasiht, un tã tas ari bija ar Jautro familiju, kura gandrihs wifus fawus draugus bija faudejufe, tilai ruda Leene winus ne- atstahja, gan palihdsedama gan meerinadama, ihpafchi uf fweh- teem bihbeles wahrdeem norahdidama. Ihpafchi tas Jautro familiju eepreezinaja, kad Leene til pilnigi bija no Jura ne- wainibas pahrleezinata, jo wina wairak reisu fazija: „Es fawu rohku uguni bahschu un lai ta fadeg, ja wifs tas grehku darbs naw no Dschona pastrahdahts. Winfch ir tauns sehns un wina dshwes gals nebuhs labã.“

Jura ismeklefchana fahlahs un lai gan Juris fawu ne- wainibu apleezinaja, tad tomehr teefas winu par wainigu at- fina, jo wif peerahdijumi pret winu leezinaja. Tã atkal bija ruda Leene, kas meerinaja fazidama:

„Waj juhs dohmajat, ka mihtais Deews atkaus, ka lai ne- wainigs zilweks teel par wainigu fohdihst?“

Tã Jautro familiju apmeerinajufe ruda Leene aishgahja. Wa- larã mahjãh pahrnahluje un fawâ istabâ sehbedama wina dsirdeja, ka atmeus winas lohga ruhtis metohf, tã ka ruh- tis schkindedamas faplihfa. Leene ahtri pa palat-durwim is- steidsahs ahrâ un winai laimejahs nedarbneekus rohã dabuht; bija diwi mast sehni, ko wina bija fahkhrufe un kusus wina fawâ istabâ eeweda.

„Reis es juhs putnus esmu rohlâ dabujuſe, kas manâs lohgu ruhtis atmenus eemet,“ Leene fajija ar bahrgu balſi uſ puikahm.

„Mehs nemaſ ne-efam wainigi,“ maſakais puika teiza rau-dabams, „mums to waijadseja dariht.“

„Ja, mehs tilam uſ tam peefpeesti,“ ohtreſ sehns peebilbe.

Ba to ſtarpu wina Raſam bija liſuſe ſwezi aiſdedſinaht. Kad nu ſweze bija aiſdedſinata, tad wina panehma ſawu ſpeeki jeb needri no ſpeegela un nu ſahla puikas pahrlauſchnaht. No pehreena baididamees puikas wiſu iſteiza. Tas bijis tã: Dſchons puikahm bija apſohlijis daſchadas dahwanâs, ja wini Leenei lohguſ eedauiſchoht, un ja wini to nedarifchoht, tad winſch, prohti Dſchons, par tam gahdaſchoht, ka puiku tehwi ſawu deenafu pee wina tehwa paſaudeſchoht. Behrni, no draudeſchanâs baididamees un ari no apſohlitahm dahwanahm peewilinati, bija tad nedarbuſ padarijuſchi.

To wiſu ſinaht dabujuſi Leene atlaida puikas beſ pehreena uſ mahjahm, bet teem peekoſhdinaja, lai turpmat tahduſ nedarbuſ nedarohht, tad ſlitti klahſchotees.

Ohtre deenâ no rihta (bija ſwehtdeena) Leene nogahja pee Murrai lunga, kaſ patlaban ar ſawu gaſpaſchu ſehdeja pee brohkaſtes galda. Sulainis negribeja Leeni laiſt eelſchã; bet kad Leene nelahwahs atraiditees, tad ſtarp ſulaini un Leeni iſzehlahs ſtrihdeſchanahs preekſchnamã. Murrai lungs gribeja patlaban no krehſla pazeltees un eet paſkatitees, kaſ par trohſfni ahrpuſe efoht, kad durwis tika aſdaritas un Leene eelſchã eenahja.

„Waj juhs eſat Murrai lungs?“ Leene praſija winam tuwu noſtahdamahs.

„Ko ta ſeewa griſ?“ Murrai lungs fajija uſ ſawu ſulaini pagreeſees. „Sweed to ſeewu ahre!“

Sulainis ſchaubigi Leenei tuwojahs, bet ta winam uſſauza:

„Keratees tilai klahht, — bail man naw ne no weena.“

„Eſ liſſchu polizeju atſaukt,“ Murrai lungs eefauzahs, „no kura laika ſweſchi laudis ebruht zitu tauſchu dſihwoſkâs?“

„To ari labpraht ne-efmu darijuſe,“ Leene atteiza, „bet man waijadseja ar jums runaht.“

„Nu tad runajat,“ Murrai lungs bahrgi uſſauza, „bet ar ihſeem wahrdeem, man naw dauds laika.“

Leene brihtiau apdohmajufehs ſahla tã runaht: „Eſ gribeju jums wiſu wirms luhgt, ka juhs apſchehlotees pahrlahdu gohhdigu un kreetnu familiju un ka juhs neſamaitatut kahdam jauneklîm wina muhſchu.“

„Kaſ par familiju? Kaſ par jaunekli?“ Murrai lungs ſtrupi praſija.

„Nu juhs tohs it labi paſiſtat,“ Leene atteiza, „eſ runaju no ſautro familijas un wina dehla kura. Atſwabinajat ſuri no zeetuma, jo taſ sehns ir newainigs.“

Murrai lungs nizidams paſmehjahs un tad fajija: „Peerahdat teeſai, ka taſ sehns ir newainigs un teeſas wina no zeetuma atlaidihs.“

„Taſ naw pareiſi, Murrai lungs, ka juhs mani tã mehdat,“ Leene nopeetni atteiza, „kriſtigam zilwekam waijaga apſchehlotees pahrlahdu tuwako behdahm, ihpaſchi kad tee newainigi zeeſch.“

„Sprediki newaijaga man klaufitees, deefgan!“ Murrai lungs bahrgi uſſauza.

„Naw nelahds ſpredikis,“ Leene atbildeja, „gribeju jums tilai atgahdinahht kriſtiga zilweka peenahkumu. Jums paſcheem augſ

dehls, — ka jums buhtu ap ſirdi, kad to zeetumã liſtu un warbuht ari eeliſs.“

ſchee beidsamee wahrdi ſatrauzeja Murrai lungu, tã ka winſch nemeerigi Leenei praſija: „Ko manſ dehls nodarijis?“

Tã nu Leene ſahla ſtahtihht, ka Dſchons lizis ſehneem winas lohgeem ruhtis ar atmeneem iſdauiſht u. t. pr., ka jaw laſitaji ſina. Leene dohmaja deefin ka Murrai lungu ſaur to ſabaidiht, bet taſ paſmeedamees atteiza: „Mihla ſeewina, juhs nepaſiſtat liſtumus. Manam dehlam nekaſ nenotiks. Kaſ lohguſ iſdauiſjuſchi, tohs tjurmã eebahſihs un ja manſ dehls to buhs lizis dariht, tad winſch to ſlahdi aiſmaſſahs. Gita uſ mahjahm, man naw wakaſ garas tenkaſ klaufitees.“

Kuda Leene ſahweja ka apſtulbuſe. Wina ſaprata Murrai lunga wahrduſ un winam bija taiſniba, ka pehz liſumeem ſpreſchoht Dſchonam jits nekaſ newareja notikt, ka lai winſch nodaritu ſlahdi atlihdſinatu. — Muhkums winas ſirdi ſagrahba apdohmajohht, ko wiſu newar ar bagatibu iſdariht, pat nedarbuſ ar naudu war aiſmaſſaht. Wehl reiſ uſ Murrai lungu ſawas azis pazehluſe Leene fajija:

„Gekam aiſeimu, juhs wehl reiſ luhdſu, zeen. Murrai lungs, waj juhs ſawu zeeto ſirdi ne-atmihlſtinafet pahrlahdu newainigo ſuri apſchehlodamees. Eſeet kriſtigs zilweks, kaſ ar ſawu tuwako pazeeſchahs. Deews jums to atlihdſinahs. Apdohmajat, warbuht jums ari kahdreis war gaditees zita zilweka ſchelaſtibu iſluhgtees.“

„Deefgan!“ Murrai lungs lepni iſſauza un tad winai muguru atgreeſis iſ kambara iſgahja.

Ari Leenei jits nekaſ ne-atlikaſ, ka prohjam aiſeet. Ahre iſgahjuſe wina pee ſewis fajija: „Dari pareiſi un nebiſſtees ne no weena!“ un ſchee wahrdi winas ſirdi apmeerinaja.

Kad Leene mahjãs pahrnahja, tad wina iſtabã eegahjuſe tur atrada ſweſchu wihru, kaſ Raſu uſ krehſpja tureja un to mihli ſluhbſtija, lai gan Raſam tahda mihleſtiba pa prahtam nelikaſs buht. Sweſchneeks wareja buht kahduſ 40 gaduſ wezs, bet wina waigs iſlikaſs dauds wezaks, jo behdas un ſehras tur bija ſihmes eerakuſchahs.

Kad ſweſchineeks Leeni pamanija, tad winſch no krehſla peezehlahs un tai preti eedams fajija:

„Katrihne, waj tu mani wairſ nepaſiſti? waj tu mani pawifaſ eſi aiſmirſuſe?“

Leene kahdu ſohli atkaphahs atpakal.

„Muhſchigais Deews,“ wina eefauzahs, „tu jaw eſi Tohmſ!“

„Taſ eſ esmu,“ Tohmſ atbildeja, „nahlu taiſni no Amerikas un gribu ſche pamehginahht, waj tã labaki nelaimetees. Tagad eſ ſche palikſchu pee tewis un pee mana dehla.“

„Bet kapehz tu Ameriku atſtahi?“ Leene ihſi praſija.

„Al, Katrihne,“ Tohmſ atbildeja ar noſkumuſchu balſi, „buhtu to ſinajis, ka tu ar tahdu zeetu ſirdi mani apſweizinaſi, tad teeſcham nebuhtu uſ ſawu dſimteni nahjis.“

„Bet ko ſche gribi ſahht?“ Leene ſawam ſwainim Tohmam uſpraſija.

„Eſ ſche peenemſchu weetu, bet pee tam tew waijaga man palihdſeht. Gedohd man kahdu druſtku naudas, lai waru ſew gohhdigas drehbes eegahdaht. Uſ tahla zeta no Amerikas man wiſa nauda iſgahjuſi.“

„Labi, eſ tew palihdſeſchu, jo ſawai nelaika mahſai to esmu apſohlijuſe, bet ta buhs ta beidsama reiſa, uſ tam tu wari palaiſtees.“

Gradi un feedi.

Jannaku laifu notikums.

Bahr tagadeja Bahzu keisara laipnibu stahsta kahda awise ta:

Posenes pawalste, Schildbergas aprinki kahdi lohpu kuptshi bija baru aitu pirkuschi un par konterbanti no Pohlu semes eeweduschi, un rohbeschu fargi tohs bija fatwehruſchi. Muitas teefa teem bija nospreeduse ſchahdu ſohdu: 4 mehneſchus ſehdeht zेतumā un atlihdſinaht wiſas teefas maſſas. Diweem no ſcheem apfuhdſeteem bija ja-eet uſ Rembeni zेतumā. Bet ſchee teefu zaur rakſteem luhdſa, lai to zेतuma terminu aiſzeloht tahtlaſ. Atbildi no teefas neſagaidiſuſchi, tee dewahs zeta uſ Berlini keisaru luhgt, lai wineem ſtrahpi atlaiſch. Pulſten 9ndš pa dſelſszetu eebrauga Berlinē. Tapehz la ſchee wahziſki nemahzeja, tad teem bahnusi peeſtahjahs kahds lungs, kaſ teem lika apgahdaht ratus un ſuhrmanim pateiza, kur lai ſchohs abus nowedoht. Ta drihſ ween wini aiſtika pili un jaw pulſt. 10 ſtahweja keisara preekſchā. Weens no ſcheem nometahs keisara preekſchā uſ zeteem, bet keisars to pee rohlaſ fatwehriſ un pazeldams fa-zija: „Tikai preekſch Deewa zetōs jametahs, bet ne preekſch zilwekem.“

Kad tas nu bija iſſuhdſejis ſawas un ſawa beedra behdas keisaram (pa to ſtarpu ari trohnamantineekš peenahziſ flahht), tad wineem tika atteiktš, lai tohs papihrus, ko eeſneeguschi, aſtahjoht tepat un lai tuhliſ dohdotees uſ mahjahm atpakal; tur lai wiſu zitu meerigi nogaidoht.

Kad trohnamantneekš tohs bija waizajiſ, waj teem eſoht zeta naudas, ar ko atpakal braukt, un ſchee atteikuſchi, ka ne-eſoht wiſ, tad teem ari to dewiſ.

Uſ tahdu wiſi no pulſten 9 lihds 1/2 11 ſawas dariſchanaſ beiguſchi, wini nekawedamees dewahs uſ dſelſszetu un aiſbrauga uſ mahjahm. Mahjās pahrahlufſcheem wineem ne-bija ne maſt brihnumi, kad dſirdeja, la teefas jaw ſinoht pahre to, la wini pee keisara bijuſchi un termina pagarinaſchana no teefas ari wineem bija peeſuhita. Blauwas Eduards.

Drufzinās.

Pee zilweka tapat kā pee grahmatahm peeliktas diwas bal-tas lapas, preekſchā un pakatā, kur laſama: behrniba un ſimgalwiba.

Kam ſkaidra ſirdsapſina, taſ tikai drihſti ar freetnu un neſchaubigu drohſchibu tumſchaj nahlotnei tuwotees.

Nahwe ir pahrbaudiſchanaſ rihtſte jeb glahbdams lihdselkſiſ: pahrbaudiſchanaſ rihtſte laundarin un glahbdams lihdselkſiſ gruhddeenim.

Tikliba ir laimes mahte: kaſ meitu grih eemantoht, tam no mahtes ſtahwokka nebuhs atlahptees.

Eſi, kahds bijis un zihnees klucht kahds wari.

Kaſ zere un mihle, taſ dſihwo preekſch wiſeem laiſeem: zeriba wina ſaweeno ar nahlotni un mihleſtiba ar pagahjibu.

Draudſiba un mihleſtiba ir dſihwibas ſaule, kaſ ſawuſ ſta-rus pahre tewi iſplahidama muhſcham nenoreet. Wina ap-ſkaidro tohs mahlutuſ, kaſ tawu garu aptumſcho un iſſlihdina taſ miglaſ, kaſ tawu jautribu apſpeeſch.

Kahdos laikōs mehš dſihwojam, ar tahdu laika ſtraumi

lihds japeld; mums japeld pa laika wilneem uſ preekſchu, jo zitadi ſtraume muhs ar waru uſ preekſchu raus. Laimigš un teizamš ir taſ, kaſ ar paſcha walu lihds ſteidsahs.

W. Zepurneekš.

Diwi grandini.

Latweeſcheem wehl arween ir taſ ſakamš wahrds peeminā, Reij, reij funiti, bet tikai nekohdi ween!

Daſchš funitiſ attkal tapehž newar lohſt, la winam naw nekahdu ſtipru ſohbu, jeb waj winam tee zaur ſtipru ree-ſchanu iſbiruſchi.

J. 3 . . . s.

Laba atbilde.

Mahlera k.: Sakal Leijin, kad eſ dabuſchu tohs 10 r., kurus Juhs man parahdā?

Leijinſch: Al, atſtahjeet jel reifi mani meerā ar tahdeem neekeem! Juhs eijat katru wakaru uſ weeſnizu, un dſerat tur bairiti; — paleezeet labat mahjā un dſerat uhdeni, tad Jums tee neeka 10 rbl. ihſā laikā buhs rohlaſ.

Bl. Gds.

Seedini.

Weeglprahhida zelahs no weeglaſ galwaſ, jo kam weegla galwa, taſ neween ſkohlā weegli mahzahs, bet ari dſihwē tik daudš weegluma eeguhſt, la pats weeglaſ paliziſ teek aiſtrauts no katra ſahribas- un kaiſlibas-wehja.

Kaſ wairak preekuſ un labumuſ no naudas haudijiſ, waj taſ, kaſ daudš naudas cekrahjiſ, jeb waj taſ, kaſ daudš parahduſ eetaiſjiſ?

ſkaiſtums mihleſtibu rada, tikums to uſtura un ſahrums to nomaita.

Mihleſtiba lihdsinajahs ſkaiſtam ſeedam un draudſiba gahrdam auglim un tomehr daudš to ſeedu ir tuſſchi un ruhltu augtu netruhſti.

Iſſkaidroſchana.

A.: Eſ nemaj neſaprotu, kadeht nekruhſcheem jahmahjahs uſ weenas kahjas ſtahweht.

B.: To eſ atſiſhtu par gauſchi derigu; jo kad kahdreif ſlaktinā weenu kahju noſchauj, tad taſ war uſ ohtraſ kahjas wehl ſtahweht.

K. R.

Wurdelis.

Kaſ pee peena te ir bijis,

Tahdu ſtahdi padarijis?

Puhdel, tu gan buhſt wainigš,

Jo tu ſtaiga lahti launigš

Saki tuhſjamš, kā taſ nahl,

Ka tew bahrda baloht ſahl?

Nela ſchiſ neſnaja ſazihht

Un ſahla gandrihſ aſraſ ſlaugihht.

Par wina mahjas mahte ſmehja;

No launa puhdels guleht ſtrehja.

Un apnehmahs ar ſtipru prahht

Ne kad wairš peena ne-aſlahht.

K. R.